

Declaració Institucional sobre la pena de mort i Ciutats per la vida – Ciutats contra la Pena de Mort

La pena de mort (també anomenada pena capital) és el càstig que implica llevar-li la vida a una persona per decisió d'un tribunal de l'Estat. Per tant, la pena de mort vulnera el dret a la vida, proclamat en la Declaració Universal de Drets Humans i constitueix la forma més extrema de càstig cruel, inhumà i degradant.

No existeix cap prova concloent que tingui un efecte dissuasiu superior al d'altres penes i la seva aplicació és irreversible: quan es cometen errors judicials, no hi ha possibilitat de reparació. A més, la pena de mort s'aplica de manera arbitrària i discriminatòria en molts països: les persones pobres, les pertanyents a minories ètniques, religioses o racials i els qui manquen de recursos per a pagar una defensa adequada són els qui més probabilitats tenen de ser condemnades a mort. En alguns països, les sentències de mort es dicten després de confessions obtingudes sota tortura o judicis sense garanties. Per tot això, Amnistia Internacional i la Comunitat de Sant'Egidio consideren que no hi ha justícia possible en un sistema que mata. L'abolició total de la pena de mort és un pas imprescindible cap a un món on els drets humans siguin plenament respectats.

Per això, en 2002, la Comunitat de Sant'Egidio va llançar la primera Jornada Internacional de **"Cities for Life", Ciutats per la Vida – Ciutats contra la Pena de Mort**. Es va triar la data del 30 de novembre perquè recorda la primera abolició de la pena capital, que va tenir lloc en el Gran Ducat de la Toscana en 1786. Avui dia, ja són 2371 les ciutats que s'han adherit a aquesta iniciativa, de les quals més de 80 són capitals d'Estat, amb iniciatives de caràcter educatiu que tenen com a objectiu sensibilitzar a la ciutadania a través de la celebració de concentracions, de la il·luminació de monuments representatius, de l'organització de rodes de premsa, exposicions, etc.

Per tant, el 30 de novembre constitueix una data emblemàtica en la lluita per l'abolició de la pena de mort, en la qual ens fem ressò de la preocupant situació d'aquesta terrible violació de drets humans a tot el món i que volem denunciar aquí amb la següent informació actualitzada:

- El 2024, el nombre d'execucions registrades en el món va aconseguir la xifra més alta en una dècada, segons l'Informe Global d'Amnistia Internacional: Condemnes a mort i execucions 2024.
- Almenys 1.518 persones van ser executades en 15 països, sense comptar els milers que es creu que van tenir lloc a la Xina, Vietnam i Corea del Nord, on les dades continuen sent secret d'Estat.
- Aquesta xifra suposa un augment del 32% respecte a les 1.153 execucions registrades en 2023.
- El 91% de les execucions conegudes es van produir a Orient Mitjà, principalment a l'Aràbia Saudita, l'Iran i l'Iraq.
- Als Estats Units, les 25 execucions dutes a terme van representar la segona xifra més alta des de 2015. Quatre estats –Carolina del Sud, Geòrgia, Indiana i Utah– van reprendre les execucions, mentre que l'estat d'Alabama les va triplicar, passant de dos en 2023 a sis en 2024.
- El 2024 es van imposar almenys 2.087 noves condemnes a mort en 46 països, una xifra inferior a la de 2023, encara que el nombre total de persones condemnades a mort en el món va augmentar a 28.085 persones.
- Es van registrar 637 execucions per delictes relacionats amb les drogues, la qual cosa representa el 42% del total global. La majoria es van produir a l'Aràbia Saudita i l'Iran, en violació del dret internacional, que prohibeix aplicar la pena de mort per delictes no violents.

- Es va tenir constància d'almenys 8 execucions públiques (4 a l'Afganistan i 4 a l'Iran).
- Vuit persones van ser executades per delictes comesos quan eren menors de 18 anys (4 a l'Iran i 4 a Somàlia), en clara violació del dret internacional.
- En països com l'Iran, el Japó, Maldives i els Estats Units, Amnistia Internacional va documentar l'execució o condemna a mort de persones amb discapacitat mental o intel·lectual.

Malgrat aquestes males notícies, és necessari destacar positivament que, des de 1977, any en el qual Amnistia Internacional va començar la seva campanya contra la pena de mort arreu del món, el número de països que han abolit aquesta pràctica cruel, inhumana i degradant de la llei, quasi s'ha triplicat, passant de 16 països a 113 països, 47 anys després. Això, sens dubte, ens fa poder afirmar que el camí cap a l'abolició mundial d'aquest càstig cruel, inhumà i degradant segueix el seu curs, encara que alguns països vagin en contra d'aquesta tendència.

Així mateix, recentment hi ha hagut senyals d'esperança a l'Àfrica Subsahariana, on les execucions i condemnes a mort van disminuir aproximadament un 10%, amb Somàlia com a únic país executor, cosa que se suma als projectes de llei abolicionistes que es troben en tràmit a Kenya, Libèria i Zimbàbue. A l'Àsia, ens trobem amb bones notícies a Bangladesh, país en el qual no es van registrar execucions per primera vegada des de 2018; així mateix, el Pakistan va abolir la pena de mort per a delictes de drogues, mentre que Malàisia va eliminar la pena de mort preceptiva i a Sri Lanka el president va admetre que no tenia intenció de signar ordres d'execució. Aquests exemples constitueixen indubtablement avanços que ens demostren que la pressió internacional i nacional té impacte.

No obstant això, encara queda molt camí per recórrer fins a aconseguir un món lliure de la pena de mort, que no és altra cosa que un càstig inhumà i innecessari que suposa una violació de tres drets humans fonamentals: el dret a la vida, el dret a la salut física i mental i el dret de tota persona a no ser sotmesa a penes cruels, inhumanes o degradants. Precisament ara que el món està patint l'impacte de nombrosos conflictes armats molt greus, volem continuar apostant per una societat desarmada i no violenta, que defensi els drets humans bàsics i la vida de tota persona, sense renunciar per això a la justícia.

Per això, manifestem la nostra oposició a la pena de mort en tots els casos sense excepció, amb independència de la naturalesa i de les circumstàncies del delictes, de la culpabilitat, innocència o altres característiques de la persona i del mètode emprat per l'Estat per a dur a terme l'execució.

La Junta de Portaveus de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès assumim el compromís d'iniciar les gestions necessàries per afegir Sant Cugat a la llista de Ciutats per la Vida i contra la Pena de Mort, que se celebra el 30 de novembre de cada any. Durem a terme també cada any en una data entorn al 30 de novembre la il·luminació de l'Ajuntament i un Acte Institucional amb la lectura d'un Manifest per donar visibilitat a aquesta iniciativa. I treballarem en tots els àmbits de la nostra competència perquè es creïn espais d'informació i sensibilització adequats sobre els motius del rebuig de la pràctica esmentada i sobre l'avanç de la campanya abolicionista arreu del món.

Sant Cugat del Vallès, novembre 2025